

**Dictamen sobre
“Barcelona Visió 2020,
una proposta estratègica”
del Pla Estratègic
Metropolità de Barcelona**

Dictamen sobre "Barcelona Visió 2020, una proposta estratègica" del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona.

Índex

- I. Context
- II. Antecedents
- III. Contingut
  - A) Introducció
  - B) La proposta estratègica
- IV. Valoracions
  - A) De caràcter general
  - B) De caràcter específic

I. Context

L'aprovació de la Llei 31/2010, de 3 d'agost, de creació de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, respon a una demanda de diferents institucions i dels agents econòmics i socials. Amb aquesta llei el fet metropolità pren un nou impuls. Aquesta llei ha respost a la voluntat de millorar l'eficiència i l'eficàcia de les administracions que actuen en el conjunt del territori metropolità, donat que en aquest s'articula un entramat de relacions àmplies i complexes, que abracen des de la planificació urbanística a l'ús comú de subministraments i serveis.

Aquesta llei obeeix també a la voluntat de garantir la prestació d'uns serveis públics de qualitat, contribuint a la millora de la governabilitat i a la posada en marxa de nous instruments metropolitans de promoció econòmica, en un marc de col·laboració pública-privada.

La Llei 31/2010 regula l'organització de l'AMB, les competències i el finançament. Pel que fa a l'organització, estableix els òrgans de govern i administració, les competències de caràcter general en urbanisme, transport i mobilitat, aigües, residus, en matèria de medi ambient, infraestructures d'interès metropolità, desenvolupament econòmic i social i cohesió social i territori. A més, exerceix competències en la gestió dels serveis metropolitans, ordenació del territori, urbanisme i habitatge. Pel que fa al finançament, s'estableixen els recursos de l'AMB, les aportacions dels municipis, la potestat tributària i financera i altres.

El 2 de novembre de 2010, l'alcalde de Barcelona i president del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona, senyor Jordi Hereu, va presentar la proposta estratègica o visió 2020, amb la voluntat de consolidar l'Àrea Metropolitana de Barcelona com una de les regions europees més importants pel que fa al talent innovador. En l'elaboració del document van participar més de 650 persones a llarg de l'any. La majoria dels treballs es van portar a terme en la Comissió de Prospectiva del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona.

II. Antecedents

El Consell Econòmic i Social de Barcelona ja ha demostrat, amb diferents sessions i documents, el seu interès per avançar en l'articulació del fet metropolità. Entre d'altres, s'ha de destacar la co-organització d'unes jornades sobre el Dictamen de Àrees Metropolitanas Europees del Comitè Econòmic i Social Europeu a Barcelona, l'any 2004, i l'aprovació, l'any 2008, del Dictamen Sobre les repercussions socioeconòmiques de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. En aquest dictamen, el CESB feia referència a la necessitat d'adaptar-se al marc metropolità i constatava la consolidació al llarg dels darrers anys de l'AMB, considerant que és l'àmbit on s'havien de resoldre qüestions que actualment no poden ser considerades des d'una òptica únicament municipal, com ara la necessitat de repensar els temes d'ordenació territorial o de preservació dels espais naturals dins del gran àmbit metropolità, o problemes associats als canvis productius, de tipus residencial, de mobilitat, de cohesió social o de sostenibilitat mediambiental.

Finalment, el 4 de març de 2011 els senyors Francesc Santacana i Joan Campreciós, coordinador general i coordinador adjunt del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona respectivament, van comparèixer davant la Comissió Executiva del CESB per exposar el document "Barcelona Visió 2020, una proposta estratègica".

III. Contingut

A) Introducció: estructura del document

El document "Barcelona Visió 2020, una proposta estratègica" s'inicia amb tres articles a mode de pròleg: Una aposta clara per les persones, del senyor Jordi Hereu, alcalde de Barcelona

i president del Consell General del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona; *Un nou model de cooperació pública-privada basat en la corresponsabilitat*, del senyor Jordi William Carnes, primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona i president de la Comissió Delegada del PEMB; i *Nou impuls per al 2020*, del senyor Francesc Santacana, coordinador general del PEMB. La introducció del document conté, per la seva part, quatre apartats: a) *El present: la Barcelona del 201*, b) *les lliçons del passat*, c) *camí del 2020* i d) *què hem de fer?*.

En l'apartat segon del text es desenvolupa la proposta estratègica que constitueix la base sobre la que projectar objectius i mesures que han de fer possible avançar cap a la nova visió de l'AMB.

En el tercer, el document es centra en els reptes i les mesures. Inclou diversos aspectes, com la sostenibilitat i canvi climàtic, la situació de l'AMB com a referent en el nou marc global en determinats sectors tractors del coneixement, la posada al dia i potenciació de la indústria i dels sectors tradicionals, més enllà dels sectors "bio", l'atracció del talent innovador i, per últim, un apartat sobre ciutat i resposta social a la crisi.

En l'apartat quart s'analitzen diferents palanques de canvi per superar els reptes. Aposta per una universitat i un sistema educatiu potents i una administració àgil i fiable, mostra el seu interès per la qüestió de la governança, els valors de futur i la incorporació als mercats mundials, que requerirà un ampli coneixement d'idiomes, connexions internacionals i potenciar la marca Barcelona.

El final de document consta d'un epíleg que descriu el procés d'elaboració del document, des de la seva redacció, entre principis de 2009 i el setembre de 2010, i recorda la implicació de més de 650 persones, representants d'institucions i empreses.

En darrer terme, trobem un conjunt de cinc annexos amb informació addicional com els òrgans de govern del PEMB, la relació dels membres i expert(e)s de la comissió de prospectiva del PEMB, les persones i institucions que han col·laborat en la redacció i debat de diferents informes, així com la llista de participants a les diferents comissions de treball organitzades per tal de tractar diferents temes d'interès.

B) La proposta estratègica o visió 2020

1) Anàlisi de context i definició d'objectius

La definició de la proposta estratègica ha de partir de l'anàlisi de la dificultat que les ciutats i àrees metropolitanes pateixen a l'hora de competir cada cop més a nivell global. Per tal de fer-lo amb les millors condicions possibles, s'estableix la necessitat de l'Àrea Metropolitana de Barcelona de potenciar les següents qualitats: la interconnexió i la cooperació, la innovació, el talent, la creativitat, el lideratge, la competitivitat sobre la base dels nous sectors tractors, però també amb la reorientació dels sectors tradicionals i la insistència amb la sostenibilitat i la governança, per poder esdevenir una "metròpolis global" i assegurar alhora la cohesió social.

La marca Barcelona ajudarà a aquest propòsit, però s'ha de seguir treballant amb les següents línies:

- L'impuls de nous clústers i nous sectors tractors transversals, referents a escala mundial.
- La creació de noves empreses i el desenvolupament de persones més formades i preparades.
- La revitalització i posada al dia del capital industrial tradicional i de les economies d'aglomeració del territori.

L'objectiu és consolidar l'AMB com una metròpolis "world class", una de les regions europees més atractives i influents per al talent innovador, amb un model d'integració i cohesió social de qualitat.

2) Reptes

Per aconseguir-ho, aquesta proposta s'estructura en els reptes següents:

1. Treballar per a la sostenibilitat i lluitar contra el canvi climàtic

El primer repte proposa fer de l'AMB un referent de sostenibilitat per a les ciutats de clima càlid, desenvolupant accions de sostenibilitat davant el canvi climàtic i prioritant, en la gestió de polítiques urbanes, variables d'eficiència dels recursos energètics. Per aconseguir aquest objectiu s'articulen quatre eixos:

- "Barcelona crea", que engloba les accions amb marca "Pensat a Barcelona". Es proposa la creació d'un mercat per al desenvolupament de nous productes amb la implicació del sector privat. Una de les mesures és la creació d'un Campus interuniversitari de la sostenibilitat i clúster del coneixement verd.
- "Barcelona transforma". Compren entre altres mesures, la creació d'un ecobarri a l'AMB com a referent de la nova Barcelona; l'aprofitament *in situ* de les aigües pluvials i de les grises; l'establiment de xarxes d'energia intel·ligents; l'aprofitament realista de les energies renovables; la promoció del vehicle elèctric i dels sistemes de transport col·lectiu, entre d'altres.
- "Barcelona optimitza" es concreta en la reducció de la demanda energètica instal·lada en edificis nous i la rehabilitació energètica dels vells. També es pretén recuperar i reutilitzar les aigües tractades.
- "Barcelona mobilitza" adreçat a conscienciar la població amb la homologació i reconeixement d'iniciatives sostenibles (escoles verdes, mercats bio, consum responsable d'energia, i atracció d'esdeveniments, talent, imatge, adaptació al protocol de Kyoto, etc.

2. Situar l'AMB com a referent en el nou marc global: major presència en els països que lideren el món i exercint la capitalitat del Mediterrani

El document recorda que des del 4 de novembre de 2008 Barcelona és la seu del Secretariat Permanent de la Unió pel Mediterrani, i proposa facilitar el seu funcionament. La proposta estratègia Barcelona 2020 considera que el Mediterrani és l'entorn immediat, que afavoreix la connexió amb el món, però no l'objectiu final.

Es proposa prioritzar les aliances i les relacions internacionals, dotant-se d'un gabinet de relacions internacionals que potenciï el model de la diplomàcia de ciutats i que prioritzi els països-objectiu. També s'aposta per rentabilitzar les institucions i els instruments ja existents: Metròpolis, Cideu, Casa Àsia, Casa Amèrica, la futura Casa Rússia, el CIDOB, ESCAME, etc.

Altres mesures són: reforçar la imatge que té Barcelona a varis nivells i potenciar el tema de la cohesió social, no gaire "utilitzat" per altres ciutats; intensificar les connexions de l'aeroport de Barcelona com a eix de connexió amb el món; promoure les networks de les plataformes científiques i tecnològiques de l'AMB amb la dels centres tecnològics dels països emergents i potenciar el paper de la Fira de Barcelona com a facilitadora de la presència de l'AMB al món.

3. Ser líders globals en determinats sectors tractors de coneixement

El document fa especial referència a les indústries creatives (audiovisuals, cultura, publicitat i màrqueting), el disseny, l'arquitectura i l'art, la salut (medicina i recerca tradicional, medicina privada i innovació, alimentació), l'esport, el turisme i l'energia.

En el camp de les **indústries creatives** cal replantejar l'actual sistema d'atorgament de subvencions, distingint entre els ajuts per a iniciatives emergents i els ajuts per a consolidació i creixement. A més, cal crear i gestionar la marca cultural de Barcelona i l'AMB, promoure projectes que vinculin aquests sectors amb les universitats, elaborar un pla de promoció i divulgació de l'oferta del conjunt de l'AMB, amb la col·laboració dels altres actors implicats, convertir el Festival Grec i el Sonar en referents internacionals i estudiar la creació de nous festivals internacionals de cinema independent i de publicitat, entre altres.

La proposta estratègica Barcelona 2020 creu que el lideratge de Barcelona està minvant per la deslocalització d'empreses i de talent cap a ciutats més organitzades sectorialment. És per això que cal recuperar la situació de referent internacional que l'AMB tenia en el camp de l'urbanisme i de l'arquitectura i transferir i vincular la seva innovació a les empreses proveïdores del sector, amb la incorporació de nous materials i de les noves tecnologies constructives que aporten una renovació important en els processos de construcció i millores notables en la qualitat final.

L'AMB en conjunt ha d'innovar i definir un model propi d'arquitectura i d'habitatge més innovador, humanista, sostenible i responsable. Es proposa entre altre mesures, promoure

la projecció internacional de l'arquitectura i de l'urbanisme de Barcelona com un referent important, establir un sistema d'aprovació de projectes d'arquitectura amb una "valoració intel·ligent", desenvolupar i implementar un model d'habitatge innovador i sostenible, dissenyar un model d'espai públic amb funcions productives i generador d'activitat social, potenciar la marca "Barcelona Design", promoure una oferta de màsters d'excel·lència en disseny per obtenir més col·laboració entre les escoles, crear un congrés de disseny, etc. Cal afegir que l'AMB té suficient massa crítica per esdevenir una de les ciutats més interessants del món en el sector de la medicina, i recorda que Catalunya és la primera àrea agroalimentària d'Europa, i disposa de la segona fira més important del món "Alimentària".

Es pretén reforçar la posició de Barcelona com a referent mundial en recerca i transmissió de coneixement en medicina clínica; promoure la tecnologia mèdica avançada i relacionar-la amb els sectors productius; apostar per tecnologies i sectors emergents; crear una marca sanitària; reforçar la referència en l'àmbit de la salut mental a l'AMB; facilitar l'adquisició o el lloguer de sòl a les "empreses bio" en procés de desenvolupament; millorar la coordinació entre els centres de recerca; introduir elements propis d'una visió empresarial en la gestió de la salut i la recerca; i aprofitar les oportunitats que pot generar Barcelona com a capital de la dieta mediterrània i la seva associació amb un estil de vida saludable.

Per una altra banda, l'esport és un element important per reforçar la marca Barcelona, ja que més del 65% de vegades que s'anomena la ciutat al món es fa associada amb l'esport. Es vol proposar Barcelona com a seu d'organitzacions relacionades amb el món de l'esport i atraure empreses líders en moda esportiva, esports urbans, disseny, etc. També es vol desenvolupar sectors associats als grans esdeveniments esportius: centres d'alt rendiment, centres de medicina i recerca esportiva, nutrició, centres educatius, etc. S'ha de fomentar la realització de fòrums internacionals de debat, crear l'oficina d'esdeveniments esportius de l'AMB, recuperar i promoure l'espai públic per a la pràctica de l'esport i potenciar l'esport base com a mitjà de cohesió social; captar talent de l'esport i atraure empreses relacionades; desenvolupar el parc de l'esport programat al CAR de Sant Cugat, i del clúster que se'n derivi, entre d'altres.

4. Anar més enllà de les empreses "bio". Posada al dia i potenciació de la indústria i dels sectors tradicionals

El document constata que els sectors anomenats "tradicionals" (mecànica, tèxtil, etc.) representen el 18% de l'ocupació de l'AMB i el 12% a la ciutat de Barcelona, i exposa que a mitjà termini continuaran essent elements importants de la nostra economia, malgrat que des de fa alguns anys s'afronta un procés de pèrdua de pes en el conjunt de l'economia. Així doncs, el repte és aprofitar la posició de lideratge de la ciutat

de Barcelona per estimular la innovació, la creativitat i l'atracció de la destinació amb l'objectiu de perpetuar-ne l'èxit.

L'objectiu és fer comprometre la universitat, les escoles de negoci i la formació professional (FP) en la reconversió i potenciació de les indústries tradicionals de l'AMB per mitjà del desenvolupament d'un programa que permeti la transferència de tecnologia, l'atracció de talent, la formació de professionals de qualitat, la creació de start ups vinculades amb projectes i sectors tradicionals, etc.

Altres reptes són promoure el finançament i el capital de risc; i establir ponts entre la demanda dels sectors emergents (salut, dependència, mèdia, etc) i les indústries locals tradicionals; desenvolupar polítiques de promoció de PIMES, que si bé no són grans marques, són fabricants i tenen una alta importància per la seva capacitat innovadora, i algunes són líders mundials.

Cal també garantir una oferta de sòl industrial i sostre per a activitats econòmiques, amb estàndards d'accessibilitat tecnològics i de qualitat importants.

Pel que fa al turisme, és necessari implementar el Pla estratègic de turisme, promovent la desconcentració territorial i la governança del sector.

5. Aconseguir una de les regions europees més atractives per al talent innovador

Es recorda el potencial de l'AMB en el camp de la innovació, però també la necessitat que les grans multinacionals instal·lin laboratoris de recerca a l'AMB per interactuar amb el nostre millor talent.

Els reptes en aquest àmbit passen per formular un programa per atraure, en tres anys, 1.000 "talents" (de les empreses més globals del futur i alguns dels seus centres de recerca) i centres universitaris internacionals i universitats corporatives.

L'objectiu doncs és consolidar l'AMB com un node de talent de la xarxa mundial, sobre la base dels nuclis de coneixement reconeguts. Caldrà doncs promoure i difondre les oportunitats de Barcelona com a ciutat d'interès, per tal d'atraure emprenedors innovadors i crear empreses, i configurar així la regió emprenedora d'Europa, esdevenint un hub d'emprenedors.

6. Crear una ciutat interessant i equilibrada socialment: una resposta social a la crisi

El principal objectiu és la lluita contra el **més del 30% de fracàs escolar a l'Àrea Metropolitana de Barcelona**. És un greu problema estructural, que té una incidència molt gran sobre els nivells d'atur, el progrés econòmic i la cohesió social. És un problema del sistema educatiu bàsic i també d'una formació professional que ha estat menystinguda. Cal apostar per un sistema educatiu bàsic i professional de qualitat, i facilitar els ponts entre les diferents peces del sistema educatiu, professional i universitari per reduir les disfuncions actuals.

Altres reptes són reduir la pobresa un 25%, garantir l'accés universal a les tecnologies, promoció dels serveis de dependència, potenciació dels espais públics i urbans, o l'elaboració d'un pla de promoció del lloguer assequible i digne que faciliti l'habitatge als col·lectius més vulnerables de la societat.

3) Palanques de canvi

Barcelona Visió 2020 presenta una proposta estratègica de cinc eixos per tal de superar els reptes mencionats. Aquests eixos els anomena Palanques de canvi, i són els següents:

1. Una universitat i un sistema educatiu potents

La primera palanca es basa en una universitat i un sistema educatiu potents, partint de la base que l'educació, és clau per al futur. La universitat és una de les peces essencials amb la transferència de coneixement a les persones i a les empreses, que fa possible que les societats avancin i progressin. Una universitat és rellevant quan s'internacionalitza, quan incentiva la innovació, l'atracció del talent i de la creativitat per formar els futurs empresaris i emprenedors, i quan assegura una formació de qualitat per al conjunt de professionals. A més, les universitats han de contribuir al desenvolupament econòmic i social del territori.

Com han fet molts sistemes universitaris europeus, les universitats s'han de dotar de més autonomia, flexibilitat i diversificació i afrontar reformes molt rellevants en relació amb la governança, el finançament, els recursos humans i el model acadèmic.

Cal també augmentar notablement la translació de la recerca al mercat per la via de les patents i de la transferència de tecnologia en general. Es proposa també la creació d'una Plataforma de coordinació del coneixement i desenvolupar el Clúster Universitari.

2. Una administració àgil i fiable, "business friendly"

Es creu necessari reduir la diferent percepció que els sectors públics i privats tenen del temps com a valor. Entre d'altres, es proposen mesures com el desenvolupament i la implementació d'una finestreta única per a tots els ciutadans on es pugui disposar de processos administratius ràpids i telemàtics. S'ha de potenciar una administració orientada a la creació d'activitats i que faciliti un entorn "business friendly", que prioritzi la generació d'activitats envers la burocràcia, mitjançant l'Oficina de Gestió Empresarial (OGE), la via T de la creació empresarial, la millora de l'eficiència dels recursos humans de l'administració pública, etc.

3. Governança

La tercera palanca és basa en la Governança i en la consolidació d'un model de lideratge compartit: públic-institucional-privat, amb una visió i estratègies de futur consensuades i

assumides per compromisos dels diferents actors, amb projectes concrets que facilitin la planificació i la codecisió en noves iniciatives, amb fórmules de gestió compartida d'infraestructures i serveis, que innovi en sistemes de finançament compartit i que permeti els valors de la coresponsabilitat i la codecisió entre els agents socials i econòmics en els temes socioeconòmics de l'AMB. S'ha de facilitar la disposició de sistemes consensuats i compartits en l'avaluació de resultats i promoure institucions que facilitin el partenariat.

4. La quarta palanca té a veure amb els valors de futur que són els d'una metròpoli interconnectada, cosmopolita i participativa

Els principals valors tradicionals metropolitans són el fet de ser una ciutat oberta i acollidora, emprenedora i creativa, a més d'inclusiva i solidària. Són valors que conviden a potenciar la formació lingüística, l'ambició, la dimensió global i també el model de civisme compartit.

Adicionalment, i per completar els valors tradicionals actuals, s'identifiquen una sèrie de valors de futur. Entre d'altres, trobem la visió i l'atreviment (en el sentit d'imaginació per fer les coses d'una altra manera o d'una manera genuïna), el fet de poder ser una metròpoli interconnectada, cosmopolita i participativa, a més d'excel·lent i competitiva, i amb el compromís i la responsabilitat envers valors globals, com són la sostenibilitat, la pau o la biodiversitat.

5. Incorporació als mercats mundials: ampli coneixement d'idiomes, connexions internacionals i potenciar la marca Barcelona

El coneixement i la pràctica dels idiomes és un actiu a potenciar, donat que la situació actual és preocupant. Només el 26,4% de la població parla anglès i el 33% dels estudiants de primària no superen l'avaluació d'aquest idioma. Cal fer un projecte a llarg termini per canviar aquesta tendència. En aquest sentit, tota la documentació de l'administració pública per a empreses ha de ser trilingüe, el sistema lectiu ha d'oferir-se en diversos idiomes, tant a les universitats com a les escoles, i el model televisiu s'ha de revisar: cal arribar al punt de no doblar programes i pel·lícules.

Les connexions internacionals, l'aeroport i el port de Barcelona, són les peces clau per garantir la presència de l'AMB en els mercats mundials i per facilitar una capacitat més gran per establir aliances, per mitjà de ciutats i d'empreses, a l'escenari mundial. La gestió compartida és una condició important per impulsar la creació d'un hub internacional d'acord amb els estatuts del Comitè de Rutes.

Finalment recordar que la marca Barcelona és la gran palanca per facilitar als sectors privats i públics l'accés als grans mercats. A més, és important crear un model propi d'instrument de gestió i promoció de la marca per a Barcelona.

IV. Valoració

A) De caràcter general

El CESB constata que la petició que es formulava en el seu *Dictamen Exploratori sobre les repercussions socioeconòmiques de l'Àrea Metropolitana de Barcelona*, instant a les autoritats competents a articular una organització politico-administrativa dels ens locals supramunicipals de l'àmbit territorial de l'AMB, ha estat recollida amb l'aprovació de la Llei 31/2010, del 3 d'agost, de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Per altra banda, el Pla Estratègic Metropolità ha desenvolupat la proposta del CESB de reforçar la planificació estratègica de l'Àrea Metropolitana amb la redacció de "*Barcelona Visió 2020, una proposta estratègica*". Aquest és un objectiu necessari ja que cal definir els nous reptes econòmics i socials en el context actual. El dictamen del CESB proposava realitzar aquest anàlisi tenint en compte els fenòmens emergents, com la globalització, la deslocalització de l'activitat econòmica i la immigració, així com l'eclosió de noves activitats derivades de la nova economia del coneixement i la irrupció de les noves tecnologies, tenint en compte l'impuls a la indústria productiva tradicional i reforçant la producció d'alt valor afegit. Tots aquests eixos apareixen reflectits en el document "*Barcelona Visió 2020, una proposta estratègica*".

B) De caràcter específic

1.- Eixos programàtics i valors constituents de l'AMB

La articulació de l'AMB ha de partir d'una aposta clara per determinats valors, que han de ser la base a partir de la qual s'ha de construir l'arquitectura metropolitana. En aquest sentit, s'ha d'insistir en la importància que per al desenvolupament de l'àrea metropolitana han de tenir valors com el del treball, la innovació, l'esforç, el talent, la cooperació, la cohesió social i la concertació social. Aquests valors han de ser clarament explicitats i respectats en qualsevol estratègia de desenvolupament econòmic de l'àrea metropolitana.

2.- La concertació social i col·laboració inter-institucional

"*Barcelona Visió 2020, una proposta estratègica*", ha estat fruit d'un ampli procés de participació i ha comptat amb la participació dels agents econòmics i socials, reconeixent la importància del diàleg social i la participació dels agents socials en la definició de les estratègies metropolitanas com a element fonamental. Afirmar que les institucions "tradicionals" continuen jugant un rol important en el diàleg públic-privat però que s'han introduït moltes altres xarxes relacionals que s'han d'incloure en el diàleg. El CESB reconeix el paper d'aquests nous actors, però demana el reconeixement explícit que mereix la concertació social, entesa com a processos de negociació, consulta i intercanvi d'informacions entre representants de les administracions i els representants de les empreses i

dels treballadors/es sobre qüestions d'interès comú relacionades amb la política econòmica i social. Per tal de potenciar aquest diàleg social, el CESB, proposa la constitució d'un CES de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, ja que el CESB considera aquest òrgan com a una eina de primer nivell per donar suport als processos de creixement econòmic i cohesió social, i per desenvolupar els factors essencials de la competitivitat, com ara l'educació, la formació, la recerca i la transferència de coneixements i tecnologia, entre altres.

El CESB insta a les autoritats i els òrgans competents a prendre una decisió sobre l'articulació de l'organització político-administrativa dels ens locals supramunicipals de l'àmbit territorial de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, en el marc de la Llei de governs locals de Catalunya. Aquesta articulació hauria de fer-se sobre la base de criteris claus, com la simplificació de l'arquitectura administrativa actual, el consens polític dels territoris afectats i les autoritats locals, la determinació dels àmbits competencials, la vigilància de la garantia de representativitat i legitimitat dels òrgans de govern, consulta i participació, l'autonomia funcional i la suficiència financera. En aquest sentit, cal un correcte i eficaç disseny de les fonts d'ingressos pròpies d'aquesta organització per tal de garantir-ne la suficiència financera.

En el context econòmic i social actual, determinat per la crisi econòmica i els nous reptes econòmics i socials, es requereix capacitat de lideratge i coordinació entre administracions i, al mateix temps, que aquest model sigui visualitzat pel conjunt de les parts (ciutadania, administracions, teixit social...) com un benefici per a tothom. Instem, doncs, a les autoritats competents a reconèixer l'AMB com a institució de referència en termes econòmics i socials, de participació institucional i de bon govern que afecten el territori en qüestió.

3.- La cohesió social

El CESB creu que s'hauria d'aprofundir en el repte sisè, "Una ciutat interessant i equilibrada socialment: una resposta social a la crisi", ja que l'AMB s'ha de constituir sobre la base d'estratègies basades en la coordinació i la complementarietat de les polítiques públiques de cooperació entre els municipis de l'àrea amb la vista posada en els objectius de garantir la cohesió social i territorial, millorar de la qualitat de vida i tenir uns serveis públics eficients i sostenibles.

El CESB creu que és l'accés al mercat laboral, els valors del treball, el factor clau per a garantir la cohesió social, la satisfacció personal i col·lectiva i la capacitat de consum tant de bens com de serveis. Per tant, considerem que cal introduir amb força les polítiques de generació d'ocupació al territori com a factor essencial de l'eficiència del mercat de treball i del manteniment de la cohesió social.

En aquest sentit, el CESB vol mostrar la seva preocupació sobre les dades que s'han posat de manifest en el seu *Informe sobre l'Evolució del mercat de treball a Barcelona*. Aquestes in-

diquen, d'una banda, una tendència cap a la cronificació de l'atur en la franja dels treballadors de més de 50 anys que han perdut la seva feina i han esgotat les percepcions d'atur, i de l'altra banda, les persistents dificultats d'accés al mercat de treball en bones condicions per part de les generacions de joves amb la millor formació que mai hem tingut al nostre territori.

El CESB vol advertir del risc existent al territori metropolità de configurar una societat que avanci a dues velocitats, deixant sectors socials significatius sumits en la marginalitat i en la pobresa. En aquest sentit, creiem que la cohesió i l'equilibri social, en termes de qualitat de vida homologable per a tota la ciutadania del territori, són peces claus, en la perspectiva 2020, per assolir els objectius que el Pla Estratègic es proposa. Actualment, factors com la precarietat laboral, la manca d'accés a un habitatge, els dèficits en la formació, els dèficits de salut i les dificultats de la xarxa sanitària o l'absència de suport de xarxes socials o familiars s'afegeixen a la precarietat econòmica com a factors d'exclusió social. Per tal de mitigar els seus efectes és necessari reforçar les polítiques de caràcter transversal, com l'educació, l'habitatge, el transport col·lectiu, l'accés a les TIC, el reforç de les xarxes de proximitat, etc.

En aquest sentit, cal resoldre la dificultat d'accés a un habitatge digne, el CESB creu necessària l'existència d'un parc d'habitatge social públic de lloguer assequible.

El Consell Econòmic i Social considera que el fracàs escolar, mencionat en el repte sisè, és un tema de caràcter transversal que no només afecta al equilibri social. Per al Consell Econòmic i Social de Barcelona la formació és una eina fonamental per a la qualitat de l'ocupació i per aconseguir la inserció social i laboral de les persones. Per altra banda, cal fer efectiu el dret a l'educació permanent com un dret de ciutadania i considerem fonamental transmetre als joves el valor de la cultura de l'aprenentatge al llarg de tota la vida.

Quant a la qüestió de la formació, el CESB també considera rellevants aspectes com el coneixement lingüístic, on destaquem tres línies estratègiques: reforçar el català per als nous nadius, potenciar l'anglès com a tercera llengua de la ciutadania i posar en valor el potencial cultural i econòmic de tenir una ciutadania multilingüe. Per altra banda, insistim que cal prestigiar la formació professional, vincular-la al teixit productiu i posar aquests estudis en el mateix pla que el batxillerat defugint d'un model que ha considerat la FP com a ensenyament de segon nivell entre els nois i noies més joves. El CESB també considera que cal ampliar els programes formatius per a adults i potenciar els estudis nocturns i els ensenyaments a distància, sobretot per als joves que s'han hagut d'incorporar al mercat laboral per donar suport econòmic a les seves famílies.

En quant a la formació en cicles superiors, per una banda, cal millorar la "connexió" entre la FP de grau superior i els ensenyaments universitaris i, d'altra, la transferència de coneixe-

ments i de tecnologia entre tots les parts implicades: universitat, centres de recerca i empreses.

4.-Infraestructures, connectivitat i mobilitat

EL CESB considera que el document objecte d'aquest dictamen no incideix prou en la definició de les polítiques metropolitanes comuns en àmbits com el transport i la mobilitat, les grans infraestructures (port, aeroport, ferrocarril de mercaderies i viatgers, TAV, centres logístics, xarxa viària...), les xarxes energètiques i de subministrament, la planificació coordinada del patrimoni públic local del sòl per a activitats productives, habitatge i comunicacions, i, finalment, en el transport de mercaderies. En aquest sentit, pel que fa a aquest últim, el CESB creu necessari una aposta clara per aconseguir que el Corredor Mediterrani es faci realitat i sigui declarat eix prioritari per la Comissió Europea. Atès que amb aquest corredor es millora la connexió de ports i aeroports amb la xarxa ferroviària de mercaderies i terminals de distribució, el CESB vol remarcar la necessitat que es construeixi aquest eix ferroviari per tal de garantir que l'AMB i Catalunya puguin créixer a nivell econòmic i un transport per a mercaderies molt més competitiu.

Per altra banda, cal garantir la participació coordinada en la gestió i el desenvolupament del port i l'aeroport estan en procés de desenvolupament, cal també una definició clara respecte a la creació d'instruments que permetin la planificació i execució úniques de les polítiques de transport, habitatge, energia i de subministraments.

Quant a l'apartat d'energia i de subministraments, el CESB recomana l'aprofundiment en la millora de la gestió de xarxes de serveis mancomunats i programes compartits en matèria de sanejament i tractament de residus, proveïment i distribució d'aigua, subministraments energètics i xarxa primària de comunicacions.

Pel que fa al transport públic, el CESB considera imprescindible una aposta clara per l'ús del transport públic i per les infraestructures associades, ja que una bona mobilitat interna és un dels elements fonamentals a l'hora de consolidar i definir qualsevol àrea metropolitana. En aquest sentit, és necessari el ple desenvolupament de la xarxa ferroviària a Barcelona, que té com a actuacions principal el tren d'alta velocitat, l'estació intermodal de la Sagrera, la posada a punt del Pla de Rodalies de Barcelona 2008-2015, la prolongació de diferents línies dels Ferrocarrils catalans i la millora de la xarxa de metro amb projectes com l'ampliació de la L2, L4 i L5, i la construcció de la nova línia L9.

Són necessaris nous instruments per posar en marxa les polítiques de regeneració urbana i poder aconseguir una mobilitat sostenible que ajudi a definir les millors solucions tècniques a les necessitats cada cop més diversificades de mobilitat de les persones i de la distribució de mercaderies. És evident que junt a les solucions tècniques és necessària la participació ciu-

dadana i de les institucions de la societat civil organitzada per aconseguir la màxima implicació i complicitat.

5.- Mediambient

Considerem que les polítiques mediambientals, pel seu caràcter transversal, són fonamentals per aconseguir un model econòmic de creixement sostenible social, econòmic i mediambiental, amb repercussions en la capacitat i qualitat productiva, així per a la millora de la qualitat de vida de la ciutadania. Cal assenyalar que la qualitat de vida és un factor determinant per a l'atracció i retenció de talent i que aquest és l'element clau per a la millora de la competitivitat econòmica.

L'AMB té com a reptes immediats la millora de la qualitat de l'aire, la contaminació acústica i la millora de l'eficiència energètica.

El Consell Econòmic i Social de Barcelona recomana que les aportacions anteriorment reflexades trobin el seu encaix a nivell de propostes i objectius estratègics concrets en els documents de planificació estratègica del territori.